

La UAB obté la qualificació de Campus d'Excel·lència Internacional

La UAB vol que aquest projecte sigui el punt de partida del futur Clúster del Coneixement UAB-30. **PÀGS. 2 i 3**

NOVA OFICINA DE LA UAB A COREA

La UAB ha obert una oficina a Seül amb l'objectiu de facilitar la seva relació amb les universitats, els centres de recerca i altres institucions coreanes. És la primera oficina que obre una universitat espanyola a Corea del Sud. **PÀG. 5**

ARRIBA L'ANY DE LA COMUNICACIÓ

L'Autònoma dedica l'any 2010 a la Comunicació. Conferències, diàlegs, taules rodones, concursos o activitats culturals tindran lloc a la Universitat durant tot l'any per reflexionar al voltant de la comunicació. **PÀG. 7**

IMPORTANT RECERCA SOBRE LA DIETA

Una recerca feta a la UAB ha demostrat en ratolins que una dieta rica en polifenols i àcids grassos poliinsaturats augmenta la producció de cèl·lules mare al cervell i potencia el naixement de noves neurones. **PÀG. 9**

CAMPUS

La UAB ja és Campus d'Excel·lència Internacional

És un dels cinc campus seleccionats d'entre els quinze finalistes

➤ El pla presentat per l'Autònoma està basat en les aliances amb centres d'R+D+i de l'entorn

La Universitat Autònoma de Barcelona va obtenir, el 26 de novembre passat, el reconeixement de Campus d'Excel·lència Internacional (CEI) atorgat pels ministres d'Educació i de Ciència i Innovació, amb un pla basat en les aliances amb centres d'R+D+i de l'entorn. L'aposta de la UAB prioritza la nanociència i la biotecnologia com a línies de recerca estratègiques, en aliança amb el sincrotró ALBA.

El programa Campus d'Excel·lència Internacional és un pla estratègic que pretén l'excel·lència a escala internacional en tots els àmbits de la universitat: en la qualitat de la recerca, en la docència i en la transferència de coneixement, en la qualitat de vida del campus i en la integració amb l'entorn.

El projecte titulat «UAB Campus d'Excel·lència Internacional: aposta pel

La iniciativa vol vertebrar els centres d'R+D+i i el teixit productiu i cultural al voltant de l'AP-7/B-30.

coneixement i la innovació» es basa en tres grans objectius: la prioritització de la nanociència i la biotecnologia com a línies estratègiques de recerca; la internacionalització i l'atracció de talent; i la integració de les entitats socials, culturals i d'R+D+i de l'entorn. Per aconseguir-ho, la UAB té un aliat estratègic en contacte directe amb el campus: el sin-

crotró ALBA, la infraestructura científica més important d'Espanya.

Per al desenvolupament del projecte, la UAB ha establert convenis d'adhesió amb més de cent entitats que inclouen la Generalitat de Catalunya, diversos ajuntaments, el CSIC, el Parc Tecnològic del Vallès, el sincrotró ALBA, el parc empresarial ESADE Creapolis, l'IRTA

Nanociència i biotecnologia

La UAB Campus d'Excel·lència Internacional prioritzarà la nanociència i la biotecnologia com a línies estratègiques de recerca, amb el Sincrotró ALBA com a tercer vèrtex que enfortirà aquestes dues línies prioritàries. La UAB vol situar-se en el grup capdavanter entre les universitats europees en R+D+i en nanociència-nanotecnologia i biotecnologia-biomedicina, sense detriment de la resta de línies estratègiques de la Universitat que s'han consolidat els darrers anys. La UAB és la universitat pública espanyola amb una major productivitat científica ponderada i una de les primeres universitats espanyoles en producció absoluta. Això respon a una actitud innovadora i a una millora permanent en la docència i la recerca, que constitueixen el codi genètic de la mateixa UAB.

Centralitat geogràfica

La UAB Campus d'Excel·lència fomentarà la integració de les entitats socials, culturals i d'R+D+i de l'entorn de la Universitat Autònoma de Barcelona. El campus de Bellaterra es troba en una posició excel·lent de centralitat geogràfica en relació amb ciutats amb les quals existeixen acords (Terrassa, Badia del Vallès, Rubí, Ripoll, Badalona, Sabadell, Cerdanyola, Barberà, Sant Cugat o la mateixa Barcelona), amb projectes emblemàtics de clar potencial de futur (el sincrotró ALBA a Cerdanyola, ESADE Creapolis a Sant Cugat) i amb hospitals actualment adscrits a la Universitat (Hospital del Parc Taulí a Sabadell, Hospital Germans Trias i Pujol a Badalona i Hospital de la Vall d'Hebron, Hospital de la Santa Creu i de Sant Pau i Hospital del Mar a Barcelona).

Internacionalització

La internacionalització i l'atracció de talent són objectius fonamentals per al futur de la Universitat. La UAB aposta pels màsters internacionals de qualitat i programa en anglès els cursos pont per als estudiants de grau procedents de la UE. S'ha obert una oficina a Xangai per facilitar l'intercanvi d'estudiants i de PDI amb universitats xineses, i una oficina a Seül orientada a l'enfortiment dels lligams entre la UAB i les institucions sud-coreanes en projectes d'investigació i de transferència de coneixement. S'ha iniciat un programa internacional de beques postdoctorat i nombrosos investigadors estrangers vénen a la Universitat per mitjà tant de convocatòries públiques com de convocatòries pròpies de la Universitat Autònoma de Barcelona.

(Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentàries) de la Generalitat de Catalunya, a més dels 28 instituts i centres d'investigació del Parc de Recerca UAB, empreses del voltant, com la farmacèutica Esteve i les empreses derivades incubades a la Universitat, i els instituts de recerca dels cinc hospitals adscrits a la UAB.

CLÚSTER DEL CONEIXEMENT

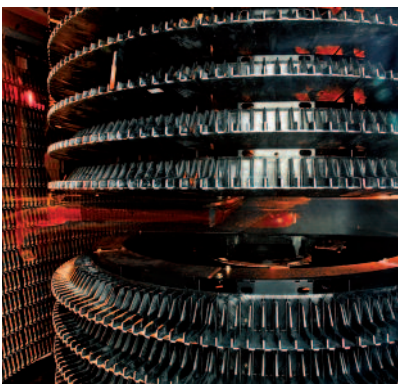
A un termini més llarg, la UAB pretén que el projecte UAB Campus d'Excel·lència Internacional sigui el punt de partida del futur Cluster del Coneixement UAB-30, una iniciativa per vertebrar el conjunt de centres d'R+D+i i el teixit productiu, social i cultural al voltant de l'autopista AP7/B-30, un dels eixos més dinàmics d'Espanya. La visió a llarg ter-

Prioritza la nanociència i la biotecnologia com a línies de recerca estratègiques en aliança amb el sincrotró ALBA

mini del projecte és consolidar aquest nucli com el pol d'innovació més important del Mediterrani i situar la UAB entre les millors universitats d'Europa en els rànquings internacionals.

Per al període cobert pel finançament del programa Campus d'Excel·lència Internacional, és a dir, el quadrienni 2009-2012, la UAB s'ha plantejat objectius i actuacions concrets que es desenvoluparan en sis àmbits:

En l'àmbit de la millora docent, la UAB durà a terme accions per millorar la internacionalització de l'oferta acadèmica,

A dalt, el CBATEG; a sota, el PIC.

incrementar la mobilitat dels estudiants i l'atracció de talent, facilitar l'accés a la informació dels centres que integren el projecte i millorar els espais docents.

En l'àmbit de la millora científica, la UAB incrementarà l'activitat investigadora en les àrees estratègiques prioritàries de la nanociència i la biotecnologia, s'aprofundirà en la cohesió dels centres que integren el projecte i es millorarà la internacionalització de la recerca.

En l'àmbit de la transformació per al desenvolupament d'un model social integral, la UAB pretén realitzar millores

Talent al servei del progrés

La nostra universitat ha aconseguit situar-se entre les millors de l'Estat per la qualitat de la docència, per l'excel·lència de la seva recerca i pels resultats de la transferència de tecnologia i de coneixement. Som una ciutat del coneixement plena d'un talent que es posa al servei del progrés científic i del compromís social i cultural, i que ens ha permès rebre el segell de Campus d'Excel·lència Internacional.

El projecte presentat per la UAB defineix dues grans actuacions estratègiques prioritàries. D'una banda, la creació del Barcelona Nanotechnology Cluster-Bellaterra, que se centra en el camp dels materials i la nanociència. De l'altra, l'aposta per la biotecnologia i la biomedicina, basada en els centres d'investigació bàsica del campus i en els que estan situats en els entorns dels hospitals universitaris. Ambdues actuacions tenen, a més, el sincrotró ALBA com a gran aliat estratègic. El projecte permetrà dinamitzar el procés d'agregació de l'entorn d'R+D+i que actualment engloba el Parc de Recerca UAB, i demostrarà el prestigi acadèmic de la UAB amb un salt qualitatiu i quantitatiu que millorarà considerablement la seva posició entre les millors universitats del món.

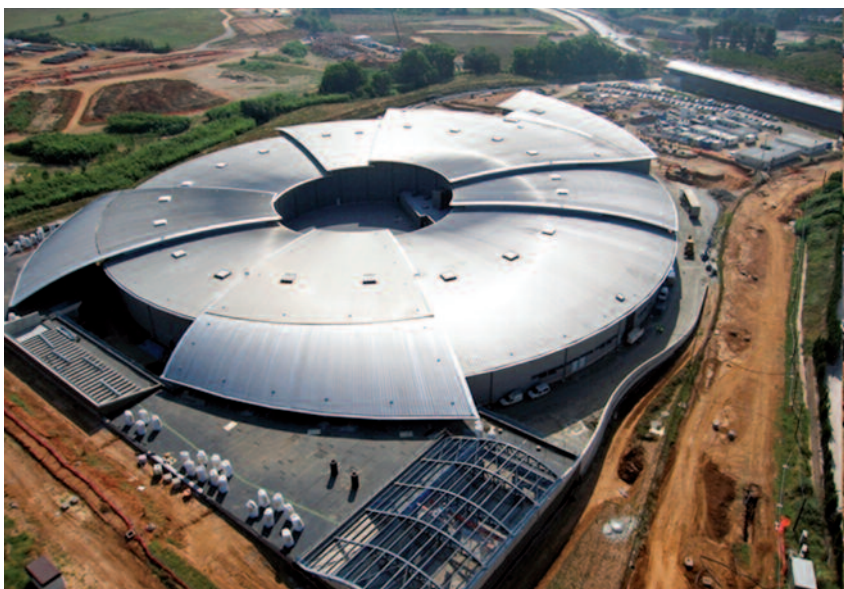
Ana Ripoll, rectora

urbanístiques i arquitectòniques per garantir l'accessibilitat i la mobilitat, millorar les infraestructures telemàtiques, fomentar la participació dels municipis veïns en les activitats de la universitat i promoure la igualtat entre homes i dones.

En l'àmbit de l'adaptació a l'espai europeu d'educació superior, la UAB millorarà el grau d'internacionalització de l'oferta acadèmica i l'atracció d'estudiants estrangers, adaptarà els espais i les eines tecnològiques del campus a les noves metodologies docents i potenciarà el valor didàctic del mateix campus.

En l'àmbit de la transferència del coneixement i de la tecnologia a la societat, la UAB pretén millorar l'eficiència dels processos de valoració del coneixement, consolidar el Parc de Recerca UAB, fomentar la formació i la cultura emprendora del campus i la creació d'empreses derivades i millorar les infraestructures dels serveis científicotècnics.

I en l'àmbit de la interacció amb l'entorn territorial, la UAB projecta aprofundir en la integració dels centres que conformen l'entorn d'R+D+i, incrementar la participació dels municipis i entitats socials i establir aliances amb altres universitats.

El sincrotró ALBA, instal·lat molt a prop del campus de Bellaterra de la UAB.

El conseller Castells inaugura el curs a Economia

Durant el mes de novembre, han continuat les inauguracions del nou curs acadèmic a diverses facultats i escoles adscrites a la UAB, en què ha estat present, entre d'altres, Antoni Castells, conseller d'Economia i Finances de la Generalitat de Catalunya.

El mes va començar amb la inauguració, el dia 4, de l'Escola Universitària de Turisme i Direcció Hotelera. Joan Carles Vilalta, director general de Turisme del Departament d'Innovació, Universitats i Empresa, va ser l'encarregat de pronunciar la lliçó «El sector turístic català: situació, reptes i tendències polítiques», en què va destacar la importància de Catalunya com a primera destinació turística mundial.

Dos dies més tard, Joan Delort i Menal, secretari de Seguretat del Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació de la Generalitat de Catalunya, va inaugurar el curs a l'Escola de Prevenció i Seguretat Integral, amb una lliçó que portava per títol «Com gestionar la [in]tranquil·litat i la [in]seguretat».

El dia 9 va ser el torn de la Facultat de Ciències Polítiques i de Sociologia, que va

El conseller Castells va apuntar les lliçons que s'han d'extreure de l'actual crisi econòmica.

voler commemorar el vintè aniversari de la caiguda del mur de Berlín. El convidat va ser Peter A. Kraus, professor de la Universitat d'Hèlsinki, que va pronunciar la lliçó inaugural titulada «Vint anys de la caiguda del mur: de la il·lusió transeuropea a la desorientació democràtica?». Kraus va repassar els canvis i les conseqüències històriques que va suposar la caiguda del mur.

Antoni Castells, conseller d'Economia i Finances de la Generalitat de Catalunya, va inaugurar el nou curs a la Facultat

d'Economia i Empresa, que inicia la seva singladura com a nova facultat, resultat de la unió de la Facultat de Ciències Econòmiques i Empresariales i de l'Escola de Ciències Empresariales. En la seva conferència, Castells va apuntar les lliçons que s'han d'extreure de l'actual crisi econòmica i es va referir a la importància d'aprendre-les per no tornar a caure en els mateixos errors. A més, va afirmar que tenir una universitat de qualitat és vital per convertir-se en un «territori de primera divisió».

PREMIS

El professor Manel López, síndic de la Premsa Comarcal

Manel López, doctor en Ciències de la Informació i professor emèrit, ha estat escollit, per l'Associació Catalana de la Premsa Comarcal, síndic de la Premsa Comarcal. Es tracta d'un nou òrgan que vetllarà pels drets i llibertats dels editors i clients de la premsa comarcal. El nomenament es va produir a mitjan novembre per acord unànim de la junta de govern de l'Associació. El síndic de la Premsa Comarcal atendrà les queixes i els suggeriments dels lectors i dels anunciants i vetllarà perquè les normes ètiques i professionals del sector es reflecteixin en els textos periodístics.

Jordi Mas guanya el Premi Literari Ciutat de Tarragona

Jordi Mas López, professor del Departament de Traducció i d'Interpretació, ha guanyat un dels premis literaris Ciutat de Tarragona, concretament el Premi Vidal i Alcover de Traducció. Jordi Mas ha estat reconegut per l'adaptació a la llengua catalana d'un quadern de viatges de l'autor japonès Matsuo Bashô, que va viure durant la segona meitat del segle XVII i que és el responsable de la consolidació del format d'haiku. L'obra, *L'estret camí d'Oku*, és el darrer dels cinc quaderns en què Bashô retrata la seva estada en aquesta regió del país. La prosa s'intercala amb haikus del mateix autor, del seu company de viatge o de persones que es van trobant pel camí.

Albert Jovell, reconegut com a emprenedor social 2009

El doctor Albert J. Jovell, director de la Fundació Biblioteca Josep Laporte, ha estat reconegut per l'organització internacional Ashoka com a Emprenedor Social 2009.

Ashoka, que va néixer l'any 1980, és una organització mundial que inverteix en idees innovadores en mans d'emprenedors socials per impulsar canvis estructurals i duradors. Els facilita la possibilitat d'accedir a una gran varietat d'experiències internacionals i els possibilita realitzar intercanvis de metodologies, estratègies i pràctiques d'èxit a través de col·laboracions, visites de camp i grups de treball social.

La UAB obre una oficina a Seül, a Corea del Sud

➤ L'objectiu és facilitar la relació de l'Autònoma amb els centres de recerca i altres institucions coreanes

La UAB va inaugurar el 16 de novembre una oficina a Seül amb l'objectiu de facilitar la seva relació amb les universitats, els centres de recerca i altres institucions coreanes. És la primera oficina que obre una universitat espanyola a Corea del Sud. Donarà impuls a l'intercanvi d'estudiants i de personal i facilitarà la col·laboració en recerca i transferència tecnològica amb els centres coreans, especialment dels àmbits sanitari i mediambiental i del sector «bio».

La UAB reforça, així, la seva aposta acadèmica i de recerca a l'àrea d'Àsia oriental un any després d'haver creat una altra oficina a la ciutat xinesa de Xangai. A més, mitjançant aquesta iniciativa, la UAB estableix un pont de col·laboració amb un país capdavanter en els estudis superiors d'àmbit científic que encara té una relació relativament escassa amb Espanya.

La UAB ha establert diversos acords de col·laboració amb institucions acadèmiques i de recerca de Corea del Sud. L'oficina de la UAB a Seül gestionarà aquestes relacions bilaterals, que comprenen des de l'intercanvi d'estudiants i personal docent i investigador fins a la realització de projectes de recerca conjunts. En total, tretze universitats coreanes han signat convenis de col·laboració amb la UAB.

En el marc de la visita de la UAB a Corea del Sud, es van signar dos nous importants acords de recerca mèdica amb insti-

La delegació de la Universitat juntament amb els responsables coreans.

tucions coreanes. Un d'ells permetrà crear una nova xarxa de centres investigadors que col·laboraran en recerca neurològica, biològica i regenerativa. L'altre acord permetrà que la UAB i la Universitat d'Hankuk d'Estudis a l'Estranger col·laborin en recerca i docència farmacològiques.

UNIVERSITAT PIONERA

A més, la rectora de la UAB, Ana Ripoll, va intervenir al 2009 International University Presidents' Forum, on va pronunciar una conferència sobre l'èxit del programa Erasmus a la UAB com a model de cooperació acadèmica integrada: la rectora va explicar com el programa Erasmus ha contribuït a modernitzar i internacionalitzar les universitats europees tot posant les bases per a la consolidació de l'espai europeu d'educació superior.

La UAB va ser una de les universitats pioneres en la implantació dels estudis d'Àsia Oriental des del curs 1988-1989, quan es van introduir les llengües xinesa

i japonesa a la Llicenciatura de Traducció i d'Interpretació. Actualment, la UAB és l'única universitat de tot l'Estat que ofereix el Grau d'Estudis d'Àsia Oriental.

BREUS

Reconeixement per a Medicina

La Facultat de Medicina de la UAB és la tercera millor de l'Estat segons els lectors de la publicació sanitària *Redacció Mèdica*. El grup Sanitària 2000, especialitzat en informació mèdica, ha elaborat un rànquing en el qual ordena per criteris de qualitat les 35 facultats de Medicina existents a l'Estat. L'acte de lliurament d'aquests premis, denominats TOP 10, que organitza aquesta revista sanitària, va tenir lloc el dia 17 de novembre a Madrid, amb la presència del director general de Qualitat de l'SNS del Ministeri de Sanitat i Política Social, Pablo Rivero. El guardó de la UAB el va recollir personalment el doctor Joaquim Coll, degà de la Facultat de Medicina. Aquesta facultat ha iniciat un ambiciós projecte d'expansió per esdevenir un centre d'excel·lència en l'ensenyament de les diferents branques de les ciències de la salut. En una primera etapa, s'ha produït la implementació del Grau d'Infermeria a la Facultat, que s'afegeix a la ja existent titulació de Llicenciatura de Medicina.

A l'esquerra, un moment de l'acte d'inauguració. A la dreta, el rètol de l'entrada de l'Oficina de Seül.

Fotografia de Diego G. Villasante cedida per Sanitària 2000.

BREUS

Conveni amb el Col·legi d'Economistes de Catalunya

Ana Ripoll, rectora de la UAB, i Joan B. Casas Onteniente, degà del Col·legi d'Economistes de Catalunya, van signar, el 27 de novembre passat, a la Facultat d'Economia i Empresa de la UAB (campus de Sabadell), un conveni de col·laboració entre ambdues institucions per organitzar el Màster de Comptabilitat Superior i Auditoria, que donarà accés al Registre Oficial d'Auditors de Comptes. L'enfocament permet no tan sols la superació de les proves necessàries per a l'accés a l'activitat professional d'auditor, sinó també l'acompliment dels estàndards requerits en la realització de les auditories.

Conferència de Rosa M. Calaf

La periodista Rosa Maria Calaf va pronunciar, el 30 de novembre, la conferència «L'ofici de corresponsal. De Moscou a Nova York, passant per Pequín», a la Facultat de Ciències de la Comunicació, en el marc del cicle Tardes d'Aventura Periodística, iniciativa destinada a generar un escenari de diàleg, de reflexió i de debat a partir de les experiències d'un grup de periodistes i viatgers.

Centre d'Estudis Demogràfics

Els dies 5 i 6 de novembre van tenir lloc, a l'Hotel Serhs Campus, les jornades Ocupació i Recerca en Demografia. Vint Anys de Programes Formatius del Centre d'Estudis Demogràfics (CED), organitzades pel CED amb la col·laboració del Ministeri de Ciència i Tecnologia i del Departament de Treball de la Generalitat. Aquesta trobada s'emmarca dins les activitats commemoratives del 25è aniversari del CED. S'hi van exposar les diverses experiències professionals de les persones que han participat en els programes formatius del CED, en especial en les setze edicions del postgrau Mètodes i Tècniques per a l'Estudi de la Població, amb l'objectiu de crear un espai d'interrelació i de discussió entre tècnics, docents i investigadors especialitzats en demografia.

El ministre Corbacho lliura els títols de la Facultat de Dret

Celestino Corbacho, ministre de Treball i Immigració del Govern espanyol, va participar en la cerimònia de lliurament de diplomes de la Facultat de Dret, que va tenir lloc el 20 de novembre passat, en una sala d'actes del Rectorat plena a vessar de professors, familiars i amics dels nous titulats.

En el decurs de l'acte es van entregar els diplomes corresponents a la 33a promoció de llicenciats en Dret, la 3a promoció de llicenciats en ADE i Dret, la 14a promoció de diplomats en Relacions Laborals i la 8a promoció de llicenciats en Ciències del Treball. A l'acte, també van participar-hi la vicerectora d'Estudis de Grau, Montserrat Farell, i el degà de la Facultat de Dret, Josep Maria de Dios.

Abans de l'inici del lliurament de certificats de mans del ministre, de la vicerectora i del degà, representants de cadascuna de les promocions va fer sengles discursos d'agraïment. A l'hora dels parlaments, Josep M. de Dios va explicar que un acte com aquest és motiu «d'orgull però també d'una certa nostàlgia», i va recordar que la UAB és una universitat pública de qualitat que ara retorna a la societat el que hi ha invertit: «El futur del país depèn de la universitat». Finalment, va demanar al ministre que el Govern doni suport a la universitat.

El ministre de Treball i Immigració, amb el degà.

Montserrat Farell, adreçant-se al ministre, va recordar l'excel·lència d'una universitat com la UAB: «L'Autònoma és innovadora, austera –ja que el 80 % dels nostres recursos són públics– i de qualitat».

Finalment, el ministre va cloure l'acte parlant de la situació econòmica: «Primer va venir la crisi financera, després, la falta de confiança –la qual va afectar el consum– i, finalment, la crisi econòmica real, que repercuteix fortament en l'ocupació. Segons Corbacho, la recuperació no serà total «fins que no es recuperi el mercat laboral».

Presència de la UAB a Mèxic i Colòmbia

Una delegació de la UAB ha estat durant tres setmanes a Mèxic i Colòmbia, on ha tingut lloc la fira Europosgrados, el saló de referència a l'Amèrica Llatina per als que volen ampliar estudis a Europa. Els màsters oficials, doctorats, postgraus i cursos d'especialització de la UAB van ser rebuts amb molt d'interès per part dels visitants, possibles alumnes.

L'estand de la UAB va tornar a ser un dels més visitats de la fira Europosgrados, que va tenir lloc a Mèxic DF, el dissabte 21 i el diumenge 22 de novembre, i a la ciutat també mexicana de Monterrey, el dimecres 25 de novembre.

La delegació també va ser present al saló de postgraus a Colòmbia: a Bogotà

el dissabte 28 i el diumenge 29 de novembre, i a Medellín el dimarts 1 de desembre, on l'equip de la UAB va atendre personalment els interessats oferint-los informació sobre programes, requisits i procediments.

També es va organitzar una xerrada informativa a l'Orfeó Català de Mèxic DF per donar a conèixer la UAB, els programes de postgrau i assessorar i informar sobre els tràmits. També es va fer una altra xerrada informativa el 27 de novembre a l'Illustre Club de Abogados de la ciutat de Bogotà.

Aquests dos països encapçalen la llista de procedència dels alumnes de postgrau de la UAB de l'Amèrica Llatina.

L'Autònoma dedica l'any 2010 a la comunicació

Hi haurà conferències, diàlegs, concursos i activitats culturals

➤ Es proposen quatre línies d'actuació: acadèmica, de reflexió, de divulgació científica i participativa

La UAB, tot seguint l'experiència d'altres anys dedicats a les llengües, a la Mediterrània, a la física, a l'Àsia Oriental, a l'evolució o a la computació, dedicarà l'any 2010 a la comunicació, amb un ventall de conferències, diàlegs, concursos o activitats culturals al voltant d'aquest àmbit, propi de les ciències socials, però amb una forta implicació transversal.

Es proposen quatre línies d'actuació: acadèmica, de reflexió, de divulgació científica i participativa. L'acció acadèmica se centrarà en la jornada Més enllà dels Mèdia. Nous Formats de la Comunicació, un debat amb especialistes on es reflexionarà sobre els nous paradigmes de la comunicació i, de manera singular, sobre l'ús que en fan els joves. La jornada tindrà lloc el mes de maig de 2010.

L'exposició «El factor comunicació o la transversalitat de la comunicació» buscarà la reflexió intentant exposar de

L'alumne de la UAB Helvio Cuesta ha dissenyat el cartell.

manera crítica i original l'existència del fet comunicatiu en els àmbits més amplis possibles. Aquesta exposició es farà amb la col·laboració del Centre d'Arts Santa Mònica, de Barcelona, i tindrà lloc l'octubre de 2010, a la sala d'Exposicions de la Biblioteca i Hemeroteca General.

Pel que fa a la divulgació científica, es convocarà un premi a les millors pàgines web de contingut científic realitzades

pels grups de recerca de la UAB. El premi vol ser un primer pas cap al reconeixement del fet que no només les publicacions científiques expressen els resultats i les accions de recerca sinó que també les pàgines web són una via de difusió molt important.

Finalment, es convocaran quatre concursos oberts a tota la comunitat universitària amb l'objectiu de fomentar la comunicació i la participació: un concurs de fotografia digital (Una imatge del món UAB); un concurs literari de microrelats (La UAB en tres mil paraules); un concurs de vídeos curts fets de manera convencional i amb mòbil (La UAB en tres minuts); i un concurs de blocs personals (Els homes i les dones de la UAB a la Xarxa). A banda, hi haurà activitats paral·leles relacionades amb l'Any de la Comunicació. El Concurs Literari Mavi Dolç de relats breus, adreçat a estudiants de la UAB i organitzat amb la col·laboració de l'Institut Ramon Llull; la celebració del Seminari Internacional sobre Comunicació, Desenvolupament i Drets Humans a la Mediterrània, organitzat per l'Observatori Mediterrani de la Comunicació, o el congrés El Poder Creatiu de la Paraula, organitzat pel grup de recerca PubliRàdio.

La Facultat de Psicologia de la UAB celebra el vintè aniversari de la seva creació

El 9 de novembre va tenir lloc la celebració del vintè aniversari de la Facultat de Psicologia. A l'acte, van ser-hi presents la rectora de la UAB, Ana Ripoll; la degana de la Facultat, Maite Martínez; i diversos professors, exprofessors i exalumnes que van glossar, en una distesa taula rodona, diversos records i anècdotes del centre.

La Facultat fa vint anys en un curs molt important, en el qual ja s'han iniciat els estudis de grau de Logopèdia i s'està treballant en els nous plans d'estudis dins el procés d'adaptació a l'EEES. La rectora va destacar aquest repte, va agrair la tasca realitzada pels sis degans que hi ha hagut i va recordar alguns dels fets més destacats ocorreguts durant aquestes dues dècades al centre. Per la seva

banda, la degana va presentar els ponents i va anunciar que, dins la celebració de l'aniversari, a més d'aquest acte, es publicarà un llibre sobre el centre, s'organitzarà una exposició fotogràfica, es crearà un bloc i es realitzarà un sopar.

Tot seguit, Ignasi Morgado, el primer degà; Edelmira Domènech, professora emèrita; Jorge Pérez, exalumne; Julia Behar, exalumna i exprofessora; i Eduardo Doval, exalumne i professor, van parlar dels orígens de la Facultat i dels anys en què Psicologia s'impartia com a menció dins la llicenciatura de Filosofia i Lletres. Entre els records, es va parlar de la influència del Maig del 68 entre els primers alumnes de Psicologia, de les assemblees multitudinàries, de «les setmanes vives», de la tràgica desa-

Un moment de l'acte.

parició de Gabriel Ferrater, etc. Tothom va destacar la «modernitat» que ha demostrat sempre la Facultat, així com també els canvis que ha viscut durant aquest temps.

Experts de la UAB analitzen la crisi econòmica i l'ocupació

► La diplomatura de Relacions Laborals va organitzar per desè any les jornades d'estudi

La crisi econòmica i l'ocupació són els eixos al voltant dels quals van girar les Jornades Interdisciplinàries d'Estudi que organitza la Diplomatura de Relacions Laborals per desè any consecutiu i que van tenir lloc els dies 30 de novembre i 1 i 2 de desembre d'enguany, a l'aula magna de la Facultat de Dret.

La conferència inaugural de les Jornades la va pronunciar Josep M. Rañé i Blasco, president del Consell de Treball Econòmic i Social, i va tractar de la «Conjuntura econòmica, ocupació i concerta-

ció». Tot seguit, també l'1 de novembre, diversos experts de la UAB van tractar el tema de les Jornades des d'un punt de vista històric repassant «La crisi de 1917-1923», «Ocupació, atur i gènere a la II República espanyola», o amb la projecció del documental *La lluita obrera: història d'una vaga*.

Posteriorment, els dies 1 i 2 de desembre, les ponències dels diferents experts es van ocupar de les circumstàncies actuals de la crisi econòmica i de l'ocupació. Es va abordar, entre d'altres, «El mercat de treball en temps de crisi», «L'ajornament i el fraccionament del crèdit tributari», «El diàleg social davant la crisi» o «La protecció de l'atur com a instrument davant la crisi». Un cop finalitzades les intervencions, es va fer una taula rodona amb agents socials.

BREUS

Qüestions de gènere

Amb motiu del Dia Internacional contra la Violència de Gènere, el 25 de novembre, la Unitat d'Assessorament Psicopedagògic (UAP), en col·laboració amb l'Institut Català de les Dones, va organitzar una jornada amb l'objectiu d'obrir un espai de reflexió i de debat sobre relacions personals per prevenir situacions de desigualtat, de discriminació i de violència de gènere. El cicle, anomenat «Qüestió de gènere? Parlem-ne», va incloure una sèrie de tallers de prevenció de la violència de gènere que emprà dinàmiques de grup; un cicle de cinema amb pel·lícules que il·lustren els diferents tipus de violència exercida contra les dones; i un servei d'atenció virtual on s'ofereix informació i assessorament en casos de desigualtat, de discriminació i de violència de gènere.

Jornada sobre Darwin

Amb motiu de la celebració de Sant Albert, patró de les ciències experimentals, el 18 de novembre, les facultats de Ciències i de Biociències van acollir una nova jornada dedicada a Darwin. Antonio Fontdevila, del grup de recerca evolutiva del Departament de Genètica i de Microbiologia de la UAB, va titular la seva conferència «L'origen de les espècies: 150 anys després de Darwin». Fontdevila va destacar que Darwin ja va arribar a la conclusió que les espècies són mutables molt abans de publicar la seva obra, però va amagar les seves idees perquè suposaven trencar amb la visió del moment.

EL WEB

<http://www.uab.cat/vilauniversitaria>

El web de Vila Universitària ha estat completament renovat i s'ha integrat a la plataforma institucional de gestió de continguts dels webs de la Universitat. S'ha optat per una estructura de menú múltiple, atesa la diversitat de públics a qui ha de donar servei: residents actuals i potencials, que alhora poden ser tant estudiants de procedència molt variada com professorat, PAS, participants a congressos i altres activitats, i fins i tot estiuencs. Així, els visitants poden veure informació sobre allotjament per tipus d'habitatge, o bé, triant el menú de futurs residents, cercar a quins tipus d'habitatge poden accedir depenent de la seva relació amb la Universitat. També s'ha donat importància a la participació i per això s'ha reservat un espai ampli per ubicar-hi enllaços a blocs, pàgines de Facebook i vídeos. El web permet fer reserves en línia i disposa d'una passarel·la de pagament. Cal destacar l'apartat dedicat a l'allotjament adaptat i la informació sobre els comerços de la plaça Cívica.

RECERCA

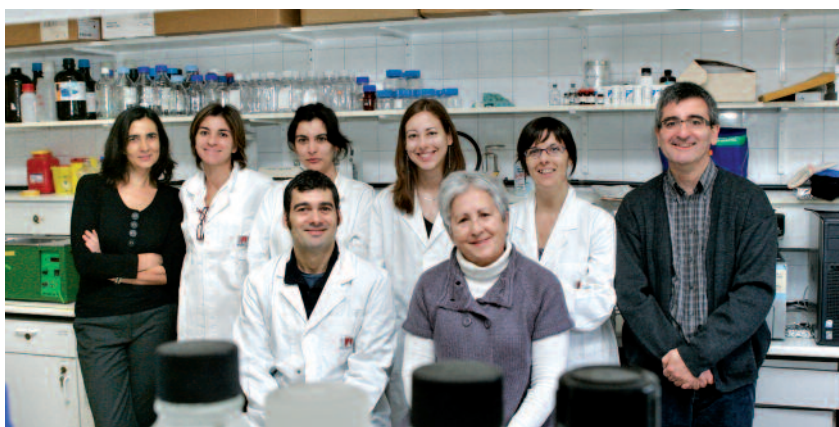
Una dieta rica en antioxidants beneficia el cervell

➤ Aquesta alimentació potencia el naixement de noves neurones, segons la investigació de la UAB

Una recerca publicada per la revista *Journal of Alzheimer Disease* i dirigida per Mercedes Unzeta, professora del Departament de Bioquímica i de Biologia Molecular, ha demostrat en ratolins que una dieta rica en polifenols i àcids grassos poliinsaturats, patentada com a dieta LMN, augmenta la producció de cèl·lules mare al cervell –la neurogènesi– i potencia la seva diferenciació en diversos tipus de cèl·lules neuronals.

En l'estudi han participat investigadors dels departaments de Bioquímica i de Biologia Molecular, de Biologia Cel·lular, de Fisiologia i d'Immunologia i de Psiquiatria i de Medicina Legal, tots ells adscrits a l'Institut de Neurociències de la Universitat, així com també de l'empresa La Morella Nuts i de la Fundació ACE. Institut Català de Neurociències Aplicades.

La crema LMN utilitzada està formada per una barreja de productes naturals: fruits secs, cacau, olis vegetals rics en àcids grassos poliinsaturats i farines riques en fibres solubles. Ha estat elabo-

L'equip d'investigadors, encapçalat per la professora Mercedes Unzeta, que han dut a terme la recerca.

rada i patentada per l'empresa La Morella Nuts, i estudis previs ja n'havien validat la funcionalitat en la regulació del colesterol i la hipertensió, dos factors de risc comuns a les malalties cardiovasculars i a la malaltia d'Alzheimer.

PROLIFERACIÓ CEL·LULAR

Per fer la recerca, els científics van utilitzar dos grups de ratolins, un d'ells alimentat amb una dieta estàndard i l'altre amb la mateixa dieta enriquida amb la crema LMN, durant quaranta dies (l'equivalent a uns cinc anys de l'ésser humà). L'estudi va mostrar més proliferació cel·lular en el cervell dels ratolins

alimentats amb la dieta LMN que en els dels alimentats amb una dieta control en les dues regions on es produeix la neurogènesi, el bulb olfactiu i l'hipocamp, que resulta especialment danyat en la malaltia d'Alzheimer.

Els investigadors també van comprovar que la crema LMN podia prevenir, i en alguns casos evitar, el dany oxidatiu i la mort neuronal en cultius cel·lulars de ratolí.

Aquests resultats reforcen la hipòtesi que una dieta basada en aliments rics en aquestes substàncies antioxidants podria retardar l'aparició de la malaltia o alentir-ne l'evolució.

Descriuen l'estructura d'un important enzim en un tipus de llevat

Investigadors del Departament de Bioquímica i de Biologia Molecular de la UAB i de la Universitat de Stellenbosch (República Sud-africana), coordinats per Joaquín Ariño, han descrit l'estructura de l'enzim PPC descarboxilasa (PPCDC) en el llevat *Saccharomyces cerevisiae*, organisme d'enorme interès biotecnològic i excel·lent model per a la investigació biològica. Els científics han comprovat que aquesta estructura difereix substancialment de la que hi ha en els humans, la qual cosa, juntament amb el seu caràcter

d'enzim essencial, el converteix en una potencial diana terapèutica. L'estudi ha estat publicat a *Nature Chemical Biology*. El PPCDC és un enzim essencial per a la degradació d'àcids grassos, carbohidrats i aminoàcids en qualsevol organisme. Recentment, el gen implicat en la formació de PPCDC havia estat identificat en plantes i en humans. Però la seva naturalesa en *S. cerevisiae* constituïa un misteri per als investigadors, ja que aquest organisme semblava posseir tres gens potencialment capaços de codificar una

PPCDC però cap d'ells s'havia pogut associar amb aquesta funció. Les investigacions han permès aclarir aquesta paradoxa en demostrar que en *S. cerevisiae*, a diferència d'altres espècies, l'enzim està format per l'associació de tres proteïnes no idèntiques. Aquesta estructura pot existir en un ampli grup de llevats englobats sota la denominació d'ascomicets, que inclou, a més de llevats d'interès biotecnològic i industrial, potencials patògens, una potencial diana en la teràpia antifúngica.

Grup de Recerca Estudis de Personalitat i Diferències Individuals (GEPDI)

➤ Un dels principals objectes d'estudi d'aquest grup és la personalitat dels individus

L'estudi de la personalitat dels individus, que permet als experts trobar explicació a la seva conducta, constitueix un dels principals objectes d'estudi del Grup de Recerca Estudis de Personalitat i Diferències Individuals (GEPDI), que dirigeix la doctora Montserrat Gomà i Freixanet, del Departament de Psicologia Clínica i de la Salut. Altres membres del grup són les psicòlogues i professores del mateix departament Anna Muro i Sílvia Albiol, i el doctor Sergi Valero, del Servei de Psiquiatria de l'Hospital Universitari de la Vall d'Hebron.

Des de la seva creació, l'any 1995, la seva activitat en recerca, que va rebre el reconeixement del vicerectorat d'Investigació l'any 1999 amb la concessió d'un projecte de Grup Emergent, ha quedat palesa en les diferents publicacions i aportacions científiques presentades en diversos congressos, tant d'àmbit nacional com internacional. En l'actualitat, el GEPDI s'ha consolidat amb la publica-

Membres del GEPDI, amb el professor Marvin Zuckerman (al centre, assegut).

ció, des de l'any 2000, de 18 capítols de llibres internacionals i 29 articles en revistes nacionals i internacionals d'impacte.

Amb les recerques que duu a terme, el GEPDI pretén aplicar la psicologia de la personalitat a àmbits socials diversos, analitzar la contribució de la personalitat en la salut i contrastar la universalitat de la seva estructura bàsica. Igualment, té objectius més generals de l'estudi de la disciplina en què s'emmarca, com ara donar resposta a qüestions no resoltes, tant teòriques com metodològiques, i

adaptar i generar nous instruments de mesura de la personalitat.

En aquest sentit, una de les seves principals aportacions a l'estudi de la personalitat ha estat l'adaptació al català, per part dels doctors Gomà i Valero, del qüestionari de la personalitat de Zuckerman-Kuhlman, un model que se centra principalment a estudiar les característiques temperamentals dels individus, posant l'èmfasi en els aspectes psicobiològics i genètics de la personalitat.

CINC VARIABLES DE PERSONALITAT

La particularitat d'aquest model és que inclou cinc variables bàsiques de personalitat, que són observables també en animals i que tenen una base genètica i evolutiva de supervivència i d'adaptació a l'ambient. El qüestionari està fonamentat en una sòlida teoria biològica i en evidències empíriques i ha estat validat en nombroses recerques, com ara en característiques de drogoaddictes i en la predicció del decurs de la teràpia que segueixen, en conductes de risc per a la salut, en els aspectes prosocials i antisocials de la personalitat de les dones i en conductes delictives.

Els membres del GEPDI van validar aquest qüestionari en la població catalana i posteriorment van ampliar la recerca a diferents àmbits. Destaquen els estudis en pacients amb trastorn límit de la personalitat, en adults amb déficit d'atenció i hiperactivitat i pacients amb fibromiàlgia.

La personalitat, influenciada pels ritmes biològics

Una de les últimes recerques del GEPDI, publicada a *Chronobiology International*, ha consistit a estudiar, per primera vegada, la relació entre les diferències de personalitat i els ritmes circadians. L'estudi ha estat realitzat conjuntament per les professores Anna Muro i Ana Adan, experta en el camp de la cronopsicologia, del Departament de Psiquiatria i Psicobiologia Clínica de la Universitat de Barcelona.

La recerca parteix del fet que la conducta humana, com a resultat de tots els processos biològics i ambientals del nostre organisme, segueix uns patrons temporals que ens permeten adaptar-la a l'entorn canviant del nostre planeta, és a dir, als canvis del llum i temperatura exteriors. Aquests patrons estan regulats pel nucli supraquiasmàtic de l'hipotàlem del sistema nerviós central, una estructura clau no només per a la supervivència i adaptació de l'organisme a l'entorn, sinó també per a la formació de la personalitat.

Per fer la recerca, es va estudiar una mostra composta per estudiants de la UAB i de la UB entre 18 i 33 anys i es va fer servir el qüestionari de personalitat de Zuckerman-Kuhlman i el qüestionari reduït de matutinitat-vespertinitat.

Les conclusions han permès a les investigadores obtenir uns primers indicis que refuten hipòtesis anteriors i establir-ne de noves, com ara que les persones matutines sembla que són més actives que les vespertines i les intermèdies; mentre que els homes matutins són més ansiosos que els vespertins i els intermedis, entre les dones passa el contrari: són les intermèdies les que semblen ser les més ansioses.

Un mamífer amb trets de rèptil

➤ Els investigadors de l'ICP descriuen el particular metabolisme del *Myotragus balearicus*

Els investigadors Meike Köhler i Salvador Moyà, de l'Institut Català de Paleontologia (ICP-UAB), han presentat els resultats d'una recerca molt innovadora: mitjançant tècniques paleohistològiques han pogut inferir la fisiologia d'espècies extingides. L'estudi, basat en el bòvid endèmic de les illes Balears *Myotragus*, es publica a la prestigiosa revista científica *Proceedings of the National Academy of Science* (PNAS), demostra que aquesta espècie tenia un metabolisme més propi d'un rèptil que d'un mamífer.

El *M. balearicus* era semblant a una cabra i pertany a la família dels bòvids. Les primeres restes de *M. balearicus* van

ser descobertes a principis del segle xx i, ja des d'aquells inicis, ha estat centre de molts estudis a causa de les seves notables característiques, fruit d'una evolució en condicions d'insularitat. El *Myotragus* va viure més de cinc milions d'anys a l'illa de Mallorca, un temps molt llarg de supervivència per a una espècie, especialment en una àrea tan petita com una illa. Els investigadors es van preguntar com aquesta espècie havia pogut sobreviure més del doble del temps que els seus parents continentals. Els resultats de l'estudi d'una àmplia mostra d'ossos de *Myotragus* mostren que tenia una fisiologia més pròpia d'un rèptil que no pas d'un mamífer i que creixia, a diferència de qualsevol altre mamífer, a un ritme lent i flexible: aturava el creixement periòdicament, arribava a la maduresa a edats molt avançades i mostrava un considerable augment de la longevitat, com els cocodrils.

Nou sistema per preservar la privacitat a Internet

Un grup d'investigadors de la UAB, la URV i la UOC ha desenvolupat un protocol informàtic per distorsionar el perfil d'usuari que generen els cercadors de Internet, com ara Google, Yahoo! o Microsoft Live Search, de manera que no puguin emmagatzemar les cerques que es fan. L'objectiu és preservar la privacitat dels internautes. Es tracta d'un esquema basat en eines criptogràfiques que distorsiona el perfil dels usuaris quan utilitzen els motors de cerca a Internet. Els detalls d'aquest protocol s'han publicat a la revista *Computer*

Communications. Els cercadors guarden els perfils dels usuaris amb anàlisis de les cerques que fan per conèixer millor els seus interessos. Tot i que existeixen alguns programes que permeten navegar de manera anònima, el nou sistema té avantatges en el temps de resposta, malgrat que la seva aplicació encara provoca un petit retard en les cerques perfectament assumible. El prototip de l'eina ja s'ha provat amb bons resultats. Ara es treballa en una versió definitiva que es pugui integrar fàcilment en les principals plataformes i navegadors.

BREUS

Els ungulats pirinencs se salven de la malaltia de l'isard

Fa uns anys, va sorgir una nova infecció anomenada malaltia de la frontera, que afectava els isards dels Pirineus. Aquesta malaltia estava associada a un pestivirus que afecta només els mamífers, especialment els bòvids i els porcs. Es va témer que els isards infectats poguessin encomanar la malaltia a la resta d'ungulats domèstics i salvatges amb qui comparteixen hàbitat. Ara, els resultats d'una recerca realitzada per investigadors del Departament de Medicina i de Cirurgia Animals als isards i als seus veïns –muflons, cérvols, ovelles, vaques, cabres, etc.– indiquen que la malaltia que pateixen els isards no infecta els altres ungulats de la zona.

Jornada sobre emprenedors i empreses derivades

El Parc de Recerca UAB i la Unitat de Formació i Orientació de Doctors/res de la UAB van organitzar, a principis de novembre, la jornada Emprenedoria i Empreses Derivades Universitàries. Una Altra Sortida Professional, en què van participar prop de noranta persones. L'acte va permetre donar a conèixer el suport que ofereix el Parc als emprenedors de la UAB i van ser-hi presents tres empreses derivades de la Universitat que van exposar el seu cas i van donar consells i opinions. La presentació va ser a càrrec de Jaume Farrés, delegat de la rectora per a l'Escola de Postgrau. La jornada també va acollir un reconeixement de les tesis doctorals de la UAB més consultades al dipòsit digital TDX.

Microbiologia alimentària

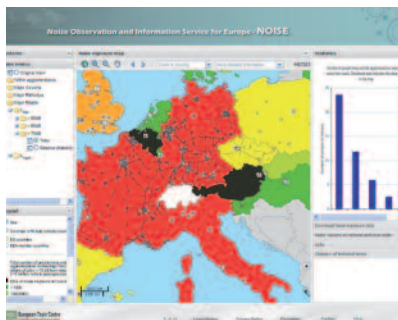
A finals de novembre va tenir lloc el VIII Taller sobre Mètodes Ràpids i Automatització en Microbiologia Alimentària (MRAMA) a la Facultat de Veterinària de la UAB. Aquesta trobada aplega cada any destacats experts del sector que posen en comú les darreres novetats sobre els mètodes per detectar, comptar, aïllar i caracteritzar ràpidament els microorganismes habituals en els aliments i en l'aigua. És dirigit per Marta Capellas Puig i Josep Yuste Puigvert, professors de Tecnologia dels Aliments, i organitzat pel Centre Especial de Recerca Planta de Tecnologia dels Aliments (CERPTA) i el Departament de Ciència Animal i dels Aliments.

Primer mapa d'exposició al soroll a escala europea

➤ Revela fins a quin punt els ciutadans estan exposats a una excessiva contaminació acústica

L'Agència Europea de Medi Ambient (EEA), amb el suport de l'European Topic Centre on Land Use and Spatial Information (ETC LUSI), ubicat a la Facultat de Ciències de la UAB, ha desenvolupat el primer mapa d'exposició al soroll a escala europea que revela fins a quin punt els ciutadans europeus estan exposats a una excessiva contaminació acústica.

El visor NOISE (Noise Observation and Information Service for Europe) mostra el nombre de persones exposades al soroll generat pel trànsit aeri, el trànsit ferroviari i el trànsit rodador a Europa i també a 102 aglomeracions de més de 250.000 habitants. Actualment, conté les dades relatives als mapes estratègics de soroll enviats pels estats membres de conformitat amb la directiva europea sobre avaluació i gestió del soroll ambiental. Amb les dades recopilades

Amb les dades recopilades s'ha creat un web.

per part dels estats de l'EEA, s'ha desenvolupat el servei paneuropeu que es pot consultar en línia al web <http://noise.eionet.europa.eu/>. El soroll és present a tot arreu. S'està estudiant la relació existent entre la contaminació acústica i la contaminació ambiental per tal de poder definir els factors clau –encara subestimats– que provoquen conseqüències serioses per a la salut humana. Una exposició prolongada a nivells de soroll considerats baixos pot comportar problemes importants d'hipertensió arterial i disfunció del son.

A primera vista, el mapa europeu d'exposició al soroll mostra que la meitat de

la població de les zones urbanes amb més de 250.000 habitants està exposada, a causa del trànsit de vehicles, a nivells de soroll superiors a 55 decibels (dB) de l'indicador europeu Lden (l'indicador de soroll ambiental global mesurat durant el dia, la tarda i la nit, utilitzat per determinar la molèstia causada per l'exposició al soroll) a causa del trànsit de vehicles. Això representa més de 41 milions de persones.

En el projecte hi ha participat el centre ETC LUSI, ubicat a la Facultat de Ciències de la UAB

Adoptada l'any 2002, la Directiva Europea 2002/49/CE sobre avaluació i gestió del soroll ambiental pretén moderar l'exposició al soroll, sobretot en àrees urbanes, i determinar també àrees de tranquil·litat, tant a l'interior de les zones urbanes com en àrees rurals. La directiva també regula les condicions que hi ha d'haver a les àrees properes a les escoles, als hospitals i a altres edificis i zones considerades sensibles al soroll ambiental.

Investiguen dues comunitats de pescadors del Brasil i de Catalunya

Una recerca realitzada pel Laboratori d'Anàlisi Instrumental de la Comunicació (Laicom) planteja dubtes sobre la teoria de la inclusió comunicativa, segons la qual l'accés als mitjans de comunicació d'una societat està directament relacionat amb el seu desenvolupament. El treball es basa en un estudi comparatiu entre els recursos comunicatius de les comunitats de pescadors de Vilanova i la Geltrú i de Corumbá, una població del Brasil situada a la conca del riu Paraguai. Ambdues estan patint una crisi molt forta a causa de l'esgotament dels recursos.

Els investigadors Àngel Rodríguez, Norminanda Montoya i Lluís Mas han tingut la col·laboració de la investigadora brasilera Ruth Penha Alves Vianna, de la Universitat Federal del Mato Grosso do Sul. L'accés als mitjans d'informació social és similar a les dues comunitats

estudiades i l'ús que en fan és bàsicament d'oci i no per informar-se. En canvi, a Vilanova disposen d'eines de comunicació molt més avançades (radars, GPS, comunicació amb terra i els altres vaixells, sondes a les xarxes, etc.). En principi, els pescadors brasilers, que estan molt més aïllats durant la feina i disposen de recursos tecnocomunicatius força més modestos, haurien de patir més dificul-

tats d'adaptació per sortir de la crisi. Els resultats, però, indiquen tot el contrari. Malgrat que a Vilanova els pescadors aconsegueixen un rendiment pesquer cinquanta vegades més gran que els de Corumbá, estan esgotant ràpidament els recursos del seu sector i abandonen progressivament l'ofici. En canvi, els pescadors de Corumbá han trobat vies per tirar endavant com a comunitat.

COMUNITAT

Es lliuren els premis de l'Associació d'Amics de la UAB

L'acte festiu serveix per reconèixer els mèrits científics i professionals

➤ Els diferents premiats i els socis i amics de l'Associació es van reunir a la Casa Convalescència

L'Associació d'Amics de la UAB va organitzar, el 27 de novembre, la seva tradicional Festa Anual a la UAB-Casa Convalescència de Barcelona. L'Associació aplega cada any els seus socis i amics en un acte festiu i de reconeixement tant de mèrits científics i de qualificació professional com d'activitats col·lectives de diversos membres de la comunitat universitària.

El president de l'Associació, Xavier Muñoz, va obrir l'acte fent una repassada a la feina feta per l'Associació d'Amics el darrer any. Els primers diplomes que es van lliurar van ser els dels premis extraordinaris de doctorat. Posteriorment es va lliurar el Premi Col·lectiu UAB, que enguany va reconèixer la tasca de l'International Welcome Point.

Mireia Galí va recollir el premi en nom de tot l'equip d'aquest punt d'acollida, que ofereix informació a estudiants, professors i personal administratiu i de serveis provinents d'altres països.

En el decurs de l'acte es van lliurar els premis extraordinaris de doctorat.

L'Associació d'Amics de la UAB va concedir els premis Amic dels Amics, en reconeixement de la seva trajectòria personal i professional, als professors Màrius Foz, catedràtic de Medicina i professor emèrit de la UAB, Francisco Rico, catedràtic del Departament de Filologia Espanyola de la UAB, i Josep Maria Vallès, catedràtic del Departament de Ciència Política i de Dret Públic

El Premi Col·lectiu UAB va recaure enguany en la tasca desenvolupada per l'International Welcome Point

de la UAB. Tots tres van rebre el premi després que el nombrós públic assistent visionés sengles vídeos que recollien, amb petites pinzellades biogràfiques, la trajectòria personal i professional dels homenatjats.

El Premi Universitat-Societat, concedit pel Consell Social de la UAB, va ser lliurat per la presidenta Alícia Granados a Andreu Mas-Colell, catedràtic de Fonaments de l'Anàlisi Econòmica de la UPF i secretari general de l'European Research Council.

El vicerector de Transferència Social i Cultural, Bonaventura Bassegoda, va tancar l'acte lloant la tasca feta al capdavant de l'Associació per Xavier Muñoz, qui va anunciar que properament deixarà el càrrec. Entre premi i premi, la cantant Mariona Sagarra i el guitarrista Raül Costafreda van amenitzar l'acte amb un repertori que va combinar clàssics de la *chanson* francesa amb poesia catalana contemporània musicada.

Dos instants dels lliuraments de premis i l'actuació de la cantant Mariona Sagarra i el guitarrista Raül Costafreda.

LA COLUMNA DEL MIL·LENNI

Ignacio Ellacuría i la UAB

El dia 16 de novembre va fer vint anys de la mort violenta del jesuïta Ignacio Ellacuría juntament amb altres companys i servidors de la seva comunitat. Uns dies després va sortir a la llum pública que el coronel Inocente Montano va redactar l'acta en la qual el general René Ponce, cap de les Forces Armades, va ordenar l'assassinat del rector de la Universitat Centreamericana «José Simeón Cañas» (UCA), d'El Salvador.

Després de vint-i-cinc anys a l'Àrea de Comunicació de la UAB i d'haver vist, més o menys de prop, nombrosos personatges de la càtedra, de la investigació i de la cultura, tinc un record intens d'aquell jesuïta amb aire de Don Quixot basc que va fer de la seva reflexió intel·lectual per comprendre el món una arma de compromís per transformar la societat. Va ser assassinat per preconitzar una sortida negociada entre la guerrilla de l'FMLN i el govern ultraconservador. El seu sacrifici no va ser inútil, ja que el desprestigi dels assassins va propiciar que, sota els auspicis de l'ONU, es negociés la pau després.

Ellacuría va ser a la UAB, la primavera del 1988, participant en unes de les primeres jornades de l'Autònoma Solidària. De tots són prou coneguts el compromís i la sensibilitat de la UAB davant les injustícies i els desastres del món i per això es va propiciar un debat de primer ordre sobre la responsabilitat que hi tenen els intel·lectuals. Ellacuría venia de la teologia de l'alliberament, havia estudiat amb el teòleg Karl Rahner i amb el filòsof Xavier Zubiri, a qui jo havia seguit en algunes de les conferències que havia pronunciat a Barcelona. Ellacuría em va produir una forta impressió; és aquella sensació que tenim davant d'una persona que està aconseguint un destí transcendent. Un any després de la seva estada a la UAB, va rebre el premi Alfonso Comín al Saló de Cent de l'Ajuntament de Barcelona, i l'any següent fou assassinat.

Que aquestes ratlles serveixin com a homenatge de la UAB a un heroi del nostre temps. Ara que la UAB acaba de rebre la qualificació de Campus d'Excel·lència Internacional, voldria recordar la gran presència de persones del món del compromís social i de la creació que han passat per la UAB i que probablement ens han fet més humans. Dels diversos doctors *honoris causa* al més humil dels conferenciant, tots ens han aportat algun element positiu que ha contribuït a la nostra formació i a la presència que avui dia té la UAB com a capdavantera entre les millors universitats.

Antoni Merino

Una dona que no deixà indiferent

L'Edifici d'Estudiants-ETC va acollir, de l'11 al 20 de novembre, una mostra fotogràfica dedicada a Mavi Dolç. Valenciana a Catalunya, Mavi Dolç va ser professora a la UAB, activista cultural i una dona compromesa amb el seu temps. Després de la seva pèrdua el maig d'aquest any, els seus amics van voler rememorar la seva trajectòria i el seu valor humà amb aquesta exposició. «Hi ha un abans i un després de la Mavi a la nostra comunitat universitària; ella féu, com les

bones obres d'art, del disturbi i de les tensions un lloc de generació del projecte d'allò que volem ser», s'afirmava en la targeta de presentació de l'exposició. I van afegir que «la Mavi fou una dona que no deixà indiferent ni la UAB».

A l'acte d'inauguració de la mostra, van intervenir-hi el director de l'Institut Ramon Llull, Josep Bargalló, el vicerector de Transferència Social i Cultural, Bonaventura Bassegoda, i l'exvicerector Manel Sabés.

La Facultat de Medicina estrena una nova eina didàctica en suport digital

El Centre de Recursos Docents de la Facultat de Medicina de la UAB ha estrenat una nova eina didàctica anomenada Polimedia, que ja és operativa i a disposició dels usuaris.

Polimedia permet editar en format digital gravacions en les quals, de manera simultània, es combina la visió del professor i d'allò que es projecta. Actualment ja estan disponibles diversos enregistraments, tant sobre docència com sobre demostracions aplicades a la gestió. El visionat d'aquests exemples pot orientar sobre la possible utilitat de Polimedia en la docència.

Combina en un únic espai l'execució simultània de dos vídeos. Normalment, l'un mostra el professor fent l'explicació corresponent, mentre que l'altre projecta allò que l'autor desitja: una presentació de PowerPoint, l'aplicació d'un progra-

mari instal·lat a l'ordinador, la navegació per Internet, l'exhibició d'una gravació, l'ús per part del professor d'un ordinador ultrapotàtil o la manipulació de determinats objectes, entre d'altres.

Es tracta d'un sistema de producció de materials educatius de qualitat, adient com a reforç i complement a l'ensenyament presencial, mai substitutori d'aquest. Permet que aquest material docent pugui ser distribuït mitjançant diferents mitjans (TV, Internet, CD i telèfon mòbil, etc.).

El Centre de Recursos Docents de la Facultat de Medicina disposa d'un plató de gravació i d'equipament d'edició de la Unitat Docent de Ciències Mèdiques Bàsiques al campus de Bellaterra.

És un sistema dissenyat per a la creació de continguts multimèdia com a suport a la docència presencial.

Acollida al nou PAS i reconeixement al que fa 25 anys que és a la UAB

➤ Als treballadors que fa 25 anys que treballen a la UAB se'ls va oferir un emotiu dinar com a reconeixement

El 18 de novembre va tenir lloc l'acte d'acollida del nou personal d'administració i serveis que s'ha incorporat a la UAB, un grup de seixanta-una persones. A la celebració, va ser-hi present Santiago Guerrero, gerent de la UAB, qui va destacar la importància que ha adquirit la UAB al llarg dels seus quaranta anys d'història, una universitat que «s'ha convertit en un dels nuclis més importants de creació de coneixement i recerca del sud d'Europa». José Trigo, cap de l'Àrea de Desenvolupament de Recursos Humans, va dir que «la institució sempre ha d'anar davant nostre», i Ramon Bonastre, vicegerent de Recursos Humans, va posar l'èmfasi en el canvi que s'ha de dur a terme per tal de «millorar el servei públic amb criteris d'eficiència».

L'acte d'acollida del nou personal d'administració i serveis.

El PAS que fa vint-i-cinc anys que treballa a la UAB.

D'altra banda, el 3 de desembre va tenir lloc l'acte d'acollida del personal que ha accedit a l'escala de gestió i d'ajudants d'arxius i biblioteques. Hi van assistir el gerent de la UAB, el cap de Desenvolupament de Recursos Humans i el vicegerent de Recursos Humans, Ramon Bonastre.

VINT-I-CINC ANYS A L'AUTÒNOMA

El 27 de novembre passat, es va celebrar al Rectorat, en el decurs d'un dinar, un emotiu acte de reconeixement a més d'una vintena de membres del col·lectiu de personal d'administració i serveis que fa vint-i-cinc anys que treballen a la UAB. L'acte va ser presidit per Santiago Guerrero, qui es va adreçar als convidats per agrair-los la seva feina durant tots aquests anys i per encoratjar-los a continuar fent una bona tasca, com fins ara, a favor de la institució universitària. També hi van ser presents el vicegerent de Recursos Humans, Ramon Bonastre, i el cap de l'Àrea de Personal d'Administració i Serveis, José Trigo.

La fotografia de l'esquerra, titulada «Azul sobre gris», d'Olaya Fernández Gayol, ha obtingut el primer premi al concurs fotogràfic organitzat amb motiu de la Setmana de la Mobilitat Sostenible i Segura (del 26 al 30 d'octubre). El tema de les fotografies havia de ser la mobilitat sostenible. El premi consistia en un abonament per utilitzar gratuïtament el transport públic durant tres mesos. El segon premi va ser per a la fotografia «Un día cualquiera», també d'Olaya Fernández Gayol, i el tercer premi va ser per a «Tú y yo», de Norma Edna Corina Palma.

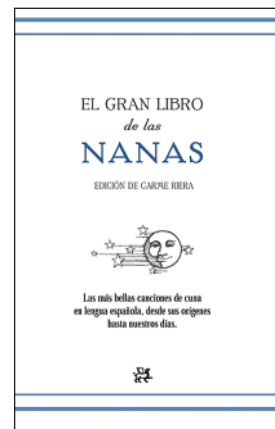
Una foto amb premi

PUBLICACIONS

MANUAL DEL DOLOR. TRATAMIENTO COGNITIVO CONDUCTUAL DEL DOLOR CRÓNICO. Jenny Moix i Francisco M. Kovacs. Barcelona: Paidós, 2009.

L'objectiu d'aquest llibre, en el qual han participat 24 psicòlegs especialitzats en aquest camp, és presentar un protocol que pugui ser útil per als psicòlegs que tracten pacients amb dolor crònic i per a estudiants interessats a endinsar-se en aquest camp en el futur. Amb la intenció d'oferir un llibre d'instruccions del tractament cognitiu-conductual per al dolor crònic, els autors han fet una obra eminentment pràctica que esdevindrà una referència per al terapeuta.

EL GRAN LIBRO DE LAS NANAS. Ed. per Carme Riera. Barcelona: El Aleph, 2009.

És l'antologia més exhaustiva i completa mai editada des de 1882. Carme Riera ha reunit en aquest llibre una bellíssima i àmplia col·lecció de cançons de bressol: les tradicionals, que ens han arribat per transmissió oral, juntament amb moltes d'altres escrites per alguns dels millors poetes de la lírica castellana, com ara Lope de Vega, Rafael Alberti, Federico García Lorca, etc. La lectura que proposa Carme Riera en aquest volum és un nou recorregut per la història de la poesia espanyola tenint en compte les cançons de bressol.

«La dada és una fotografia de la societat en un moment concret»

Jaume García Villar

Després de doctorar-se en Economia per la London School of Economics and Political Science, va tornar i va aterrar a la UAB, on va ser docent del 1985 al 1990 i de la qual en guarda «molt bon record». Quan es va crear la Universitat Pompeu Fabra, se n'hi va anar per fer de professor. S'hi va fer catedràtic i va exercir-hi de degà i de vicerector. La seva especialitat és l'econometria. Les seves principals línies d'investigació han estat el mercat laboral, la modelització i avaluació de reformes impositives, l'economia de la salut i l'economia de l'esport, entre d'altres. Des de l'abril del 2008 és president de l'Institut Nacional d'Estadística (INE), organisme oficial encarregat de la coordinació dels serveis estadístics de l'Administració general de l'Estat. El 27 de novembre passat va pronunciar una conferència a la Facultat de Ciències sobre l'ús de microdades en l'anàlisi econòmica aplicada.

➤ L'AUTÒNOMA ha parlat amb el president de l'INE, convidat pel Servei d'Estadística de la UAB

Què són les microdades?

És la informació de base que s'obté mentre es fa la recopilació de dades personals a través d'enquestes o entrevistes. Per exemple, de l'Enquesta de Població Activa (EPA) s'obté una informació fruit d'haver enquestat 60.000 famílies, unes 200.000 persones. I d'aquestes microdades, una vegada tractades, n'obtenim la informació agregada.

En temps de crisi les estadístiques oficials són encara més importants?

Per descomptat que sí. Abans semblava que era per a persones privilegiades, però en aquests moments la informació estadística ocupa la primera plana dels diaris. Ja ha esdevingut habitual per al ciutadà,

que es preocupa per l'IPC, per les actualitzacions del lloguer, la taxa de l'atur...

Els índexs amb més influència, quins són?

Si féssim un rànquing dels més mediàtics segurament seria l'Enquesta de Població Activa, l'evolució general de l'economia i l'evolució de l'IPC. Altres vegades hi ha enquestes que tenen rellevància perquè són específiques i fan una anàlisi amb profunditat d'un tema, encara que no es facin tan periòdicament com la resta. Per exemple, fa poc hem presentat l'Enquesta de Dependència, molt interessant, que aborda aquest tema.

Sovint les dades s'interpreten diferent depenent de qui en faci ús...

La d'interpretar és una tasca que no li toca a l'INE. Una mateixa dada té lectures diferents perquè la informació s'interpreta en un marc conceptual determinat. La dada pretén ser una fotografia de la societat en un moment concret i sense trucatge. Per tant, les dades tenen garan-

tia de neutralitat i, en canvi, la interpretació que es pugui fer d'aquesta informació ja és diferent.

Fins a quin punt factors com la immigració us han influït en les enquestes?

És evident que hi han influït perquè fan referència a un col·lectiu de persones molt nombrós que forma part d'Espanya. Representa un percentatge molt important de la població.

I les TIC, com us han incidit?

Han influït tant en el procés de recollida com també en la difusió de la informació. Penseu que l'enquesta tradicional es feia presencial o per correu i ara, en canvi, es pot fer per Internet. Això ha suposat canvis molt importants.

Són públiques totes les dades?

No. Tota la informació, fins i tot l'agregada, està anonimitzada i a vegades no es pot facilitar. Seguim uns codis de bones pràctiques que vénen d'Europa.

l'autònoma

UAB
Universitat Autònoma
de Barcelona

L'AUTÒNOMA Publicació de la UAB

EDICIÓ I PRODUCCIÓ:
Àrea de Comunicació i de Promoció

REDACCIÓ: María Jesús Delgado,
Rebeca Escolano, Miguel Ángel Linares,
Octavi López, Antoni Merino, Jordi
Mora, Sònia Perelló, Victòria Salvador,
Lucas Santos, Conxa Valls

IMPRESSIÓ: Servei de Publicacions

FOTOGRAFIES: Antonio Zamora,
Pierre Caufapé, Jordi Pareto

Desembre de 2009. Núm. 230

Les opinions expressades per les persones entrevistades reflecteixen únicament les seves idees. Està prohibida la reproducció total o parcial dels continguts d'aquesta revista sense l'autorització escrita de l'editor. L'AUTÒNOMA es pot imprimir en format Acrobat via Internet a:
www.uab.cat

UNIVERSITAT AUTÒNOMA
DE BARCELONA

Àrea de Comunicació
i de Promoció
Edifici del Rectorat
08193 Bellaterra
(Cerdanyola del Vallès)
Tel. 93 581 13 35
Fax 93 581 25 46
www.uab.cat
g.premsa@uab.cat